

Naar det nu fra visse Sider hævdes, at Valutacentralen er mere nødvendig end nogen Sinde til Beskyttelse af Kronens internationale Værdi, er det med den Begrundelse, at der for Øjeblikket skulde foreligge en helt ny Situation med Hensyn til den danske Valuta foraarsaget ved et Misforhold imellem Priserne for vore Eksport- og Priserne for vore Importvarer.

Vi finder det ikke fornødent paa dette Sted at gentage eller uddybe de Betragtninger, som fra forskellig Side har været fremsat i Pressen og i den offentlige Diskussion med Hensyn til de *særlige* Forhold, der har bidraget til at frembringe den nuværende akutte Nedgang af Valutabeholdningen (Udlandets Forlangende om kontant Betaling, Forhaandskøb af Valuta for derved at drage Fordel af Sterling-Faldet o. s. v.), hvis Virkninger efter kyndige Mænds Mening er af forbigaaende Karakter.

Ej heller finder vi det fornødent at paapege den Betydning, som Skibsfartens Indtægter vil faa; men vi skal for Argumentets Skyld ligefrem gaa ud fra, at det nuværende Misforhold imellem vor Imports Værdi og Værdien af vor Eksport bliver af lang Varighed, og med dette som Udgangspunkt fremhæve en Række Momenter til Sagens Bedømmelse:

1) Det er ved Drøftelsen af dette Problem selvindlysende, at netop den Omstændighed, at de importerede Varer er saa dyre, i sig selv er et Korrektiv; thi de høje Priser nedsætter Forbruget og animerer selvsagt ikke til Spekulationskøb. At afsætte indkøbte udenlandske Varer i *Udlandet* er vanskeligt af mange Grunde, og de begrænsede Afsætningsmuligheder i *Indlandet*, paa Grund af de høje Priser, er den stærkeste Opfordring for Købmanden til at træffe de forsigtigst mulige Indkøbsdispositioner *uden Valutacentralens Mellekomst*. Endvidere begrænser de mange lukkede Markeder i Udlandet Købmandens Dispositioner i høj Grad.

2) Byggevirksomheden i videste Forstand og den dermed forbundne Nøgleindustri er ikke alene af de ovennævnte Grunde, men ogsaa som Følge af den almindelige Kreditindskrænkning (Diskontoforhøjelsen, Obligations-Risikoen) allerede saa stærkt reducerede, at et meget mindre Valutaforbrug paa dette Omraade maa blive Følgen. Vi gør opmærksom paa, at det her drejer sig om meget store Valutabeløb. Trælastimporten alene omfatter 40 Mill. Kr., og Importen af Metalvarer, Jern, Vinduesglas, Rør, Sanitetsvarer etc. til Byggebrug andrager et endnu større Beløb, nemlig over 100 Mill. Kr.

Restriktioner paa dette Felt er derfor til Overflod upaakrævede og vil kun virke til yderligere Skade for en allerede stærkt svækket Byggevirksomhed.

3) En meget vigtig Side af Spørgsmaalet, som vi ikke kan understrege for stærkt, er, at en formodet Letsindighed hos Købmændene, som Valutacentralen altsaa skulde modvirke, *ikke har vist sig med Hensyn til Købmændenes Indkøb af de Varer, der i en rum Tid har været paa Friliste*; tværtimod er Importen i mange Tilfælde blevet mindre, end den vilde have været, hvis disse Varer hele Tiden havde været paa bunden Liste. Købmændene har i denne Periode ikke soldet med Valuta, og det vilde være naturligt, om man ligefrem opfordrede Valutacentralen til at fremkomme med Beviser for det modsatte; thi det er klart, at Bevisbyrden med Hensyn til Købmændenes paastaaede usunde Spekulations-tilbøjelighed paahviler Talsmændene for Valutacentralen.

Vi brugte ovenfor Udtrykket „tværtimod“, og dermed tænkte vi paa det Forhold, at Importen i visse Brancher og i visse Perioder er blevet forceret paa en Maade, som vedkommende Brancher selv har anset for købmandsmæssigt ufor-svarlig, idet Købmændene har maattet foretage overdrevent store Indkøb af Skræk for, at de ved en senere Ændring af Tildelingsgrundlaget skulde blive saa at sige mulkteret for at have foretaget købmandsmæssigt set fornuftige Dispositioner, der *kun* tilsigtede at dække Markedets naturlige Behov (jfr. Forholdene inden for Frugtbranchen).

I Almindelighed kan man sige, at hver Gang en Importør, der handler med *bundne* Varer, ved Slutningen af en Tildelingsperiode finder sig selv i Besiddelse af et ubenyttet Valutabeløb, vil han af Hensyn til Valutacentralens uberegnelige Tildelingsdispositioner skynde sig med at importere for det resterende Beløb, selv om han derved binder sin Kapital og lægger et købmandsmæssigt set unødvendigt stort Lager op.